

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Herma[n]ni buschij pasiphili Ser||mo: Colonie in celebri
Synodo ad cleru[m] dictus: conti||ne[n]s accurata[m]
exhortatione[m]: ad studiu[m] sacre scripture**

Busche, Hermann von dem

[Köln], [1509]

VD16 B 9946

De veritate sacre sc[ri]pture. Pars secu[n]da

urn:nbn:de:hbz:466:1-31464

est. Accipite disciplinā meā: et non pecuniā doctrinam magis quā
aurū eligite. De dignitate sacre scripture a nobis ut cūq; iā dictū De verita/
est. In sequētibus de veritate eiusdē: quā auctoritate: certitudine: et sacre sc̄p
equalitate colligimus: per exilitate nostra iā deinceps loq̄mur. An tunc. Pars
itaq; auctoritati ei⁹: vlla alia quāuis famigerabilis doctrina: p̄fer secūda
ri possit: apparebit fortasse. Si in quāta existimatiōe: tātummō De autho/
veteris instrumētū lex: vmbra et figura dūtaxat euāgelice veritatē: ritate eius:
apud sapiētissimos: et opulētissimos reges gentiū habita sit: pau **Caput p̄v**
cis p̄strinxerim⁹ Aegypti rex Ptolomeus: cognomēto philadelmū .
phus bibliotheca illa quādraginta milliū librorū: et in oīs generis ar
tium p̄fessores: munificentia: magis fere memorabilis: quā regno:
subijcētē sibi Demetrio phalereo hōie doctissimo: et nobilissimo
regie bibliothecę p̄fecto: multa esse apud Iudeos eorū legū: figu
ris: et sermone patrio: p̄scripta volumina: eaq; si fideliter: et iuxta
veritatē hebraicā: in linguā grecā foret tralata: non minimū mo
mentū regie bibliothecę accessura: sed rē non p̄ue industrie: neq;
exigui laboris fore affirmante: accensus euestigio rex incredibili
studio asciscēdi sibi h̄mōi libros Proinde p̄lras ab Elezaro tū
p̄ncipe sacerdotū: eo noīe petit: ut ex singulis tribub; sex viros:
quī per etatē patrie legis et grecę lingue peritissimi sint: ad se quāpri
mū mittere nō grauet. Date hēlfe: Andree: et Aristheni: regij cor
poris custodib; hierosolymā cū alijs ingētib; donis p̄ferēde: cra
terib; pateris: libatorijs: in quā p̄sumpta erant: auri talēta quinq;gi
ta: et ingens vis p̄ciosorū lapidū. Item mēsa aurea: quā rex consti
tuerat quāncuplo maiorē facere p̄ore: nisi intellexisset ipsa magnitu
dine: ad ministeriū: cui destinabatur: inutilē fore: lōgitudine ei⁹ erat
duoz cubitoz et dimidiū. latitudo sesquicubiti. spissitudo nō infra
dimidiū cubitū. tota p̄terea subtilissimo artificio: et miris emble
matis variegata. refert nāq; Josephus: regē ip̄m: interim dū op⁹
fieret: relictis etiā regni sui p̄porib; curis: cottidie ad ipsos opifi
ces cōmeare solitū: ut p̄sentia sui: studia artificū accenderet: p̄ui
deretq; ne quicquē de diligētia atq; industria: se adstante: atq; imi
nente: remittere auderent. P̄ter ista: alia centū talenta auri: p̄
eorū aut instauratiōe: quā in templo nimia forte vetustate: aliave ca
lamitate intercidiissent: aut institutione nouoz: si quā ipsi deesse ad
huc viderent hierosolymas misit. Huic munificētie hanc insup
radiecit: et nescio an multo maximā: ut oēs iudeos: tūc in Aegypt/
to supra centū millia hōim seruiētes: manu emissos in patriā: li
bere vltroq; abire sineret. Et quā cōmoda dñoz: p̄cipue militum
b iij

fuoz eo nō parū minui cernebat: cōstitutis in singulos captiuos
centū viginti dragmis: q̄ dñis annumerarent: p̄ redēptione vni
uersoz: sexaginta supra q̄dringēta auri talēta appendit: Post hec
quū iam seniores illos ab Eleazaro cū voluminibz: que leges au
reis descriptas literis p̄tinebāt: ad se p̄fectos rex suscepisset: tan
to gaudio elat⁹ est: vt lachrymas emiseric: z in honozē illoz cōni
uiū p̄ dies. xij. p̄petuos instruxerit: singulisq; senioribz in eo con
uiuio tria talenta dari p̄ceperit: diemq; quo ad se in regiā p̄mū cō
uenissent: p̄ totū deinceps vite sue t̄ps celebrē: festūq; habiturum
se decreuerit. Deinde ope interpretatōis p. lxxij. solos dies p̄fecto:
quū rex (vt q̄ esset nō minus l̄rarū gloria: q̄ regno magnific⁹) ve
hemēter admiraret: legū illarū sensus graues z electos: interro
garetq; Demetriū iccirco: quid nā suspicaret esse in causa ipse: q̄
tam p̄funda sapiētia: eousq; penes vnā hanc iudeoz gentē: velu
ti sepulta: latuisset Quir nemo neq; poeta: neq; historiograph⁹
neq; p̄hs ad eā diem in suis opibz vsq; illius (q̄d sciret) meminisset.
Ad hec ferūt ita Demetriū regi respōdisse Quē veterū scrip
tores inde metu: z religione absterritos: q̄ plerosq; sacras has
leges iudeoz: nō sine magno suo malo attingisse olim p̄ certo p̄pe
rissent: inter q̄s nō iauit Theopompū: in historia de his rebz: scri
bere aliqua temere aggressum: repēte animo turbatū extitisse itaq;
q; plus triginta dierū spacio māsisse. nec p̄us q̄ supplex veniam
postulasset deinde p̄ualuisse: eiq; restituto in somnijs apparuisse:
nescio quā spēm angeli: ac dixisse nō aliam magis ob causam: ita
mulctatū: q̄ q̄ diuina scrutari: eaq; ad indignos z impuros ho
mines p̄ferre tētasset Theodectē q; tragediarū poetā: q̄ in q̄dā
tragico dramate hmōi diuinoz archana q̄dā vulgare: z ipse nō
formidasset: subita oculoꝝ cecitate p̄cussus a deo: referebat. Qui
bus auditis tāto ipensius rex letat⁹ delectatusq; ē: hmōi noua vo
luminū copia. Postremo digredientes iā ab se interptes: denuo
singulos eoz donauit stolis optimis tribz: auri talētz duobz: z ca
lice aureo vni⁹ talēti. Principi autē sacerdotū Eleazaro: misit per
eosdē muneri. Lectos cū aureis pedibz decē: p̄ueniētī supellecti
le instructos: calicē talētoꝝ trigita: stolas isup decē Addidit z pur
purā: z coronā: z lineas de bysso cētū: p̄terea z pateras: z trullā:
et libatoria: z crateras aureas duas: publice in tēplo dedicādas.
Vulga adhuc trāseo: qm̄ exacte oīa: z lōgū eēt: z supuacuū refer
re. Quū eodē meū reputo tātā hāc magnificētiā regis (veri dei
cultū alioq̄n ignorātis) subit aīm meū vehemens sane pudor: q̄

nūc apud chřianos: imo vero etiā sacerdotes chřianos: tā negli-
gēter: tāq; p̄ceptim habent diuina eloq̄a (quū interī apud nullos
mortales: deberet esse maior authoritas eoz) vt pauci ea domi-
sue habeāt: pauciores legāt: paucissimi viuēdo: atq; imitando co-
lāt. Nolo plura dicere: p̄pter hos reuerēdos p̄res: ne illis vide-
ar male loq̄: q̄rū p̄tutes (etiā si cupiā) laudare satis nō possum.
Unū adhuc de authoritate sacri dogmat̄ n̄ri adijciā: z sic ad reli-
q̄ p̄gā Quid illō: aut q̄nta demū illa authoritas ei⁹ existimāda: p̄-
pter quā oli toti⁹ orbis fraz reges z ipatores: suis dijs: deozūq;
cerimonijs: q̄s a maiorib; sibi veluti p̄man⁹ traditas: tot secul⁹ p̄-
ver⁹ idubitatīsq; colebāt: abiect⁹: i ei⁹ iura: legesq; pene cūcti cel-
sere. S; h̄ nō q̄ro nūc: illō August. volo: ad hunc modū Hiero.
scribēt. Ego em̄ fateor charitati tue: solis his sc̄pturaz libris (q̄
iā canonicē appellāt) didici hūc timorē: honorēq; deferre: vt nul-
lū eoz i scribēdo authorē: errasse aliqd̄ firmissime credā. Ac si qd̄
in eis offendero: qd̄ videat̄ p̄riū p̄itari: nihil aliud q̄ mēdosuz eē
codicē: aut iter p̄tē nō eē assecutū qd̄ dictū ē: vel me minime itelle-
xisse nō ābigā. Alios at̄ ita lego: vt q̄ntalibet sc̄titate doctrinaq;
p̄polleāt: nō ideo vez putē: qz ipsi ita senserūt: s; qz mihi vl' p̄ illos
authorē canonicos: vl' p̄babili rōne: qz a p̄o nō aberrēt psuade-
re potuerūt. Quid hac authoritate sancti⁹: qd̄ grauius: cui nulli
q̄ntalibet sc̄tironia atq; doctrīa excellētes viri: ne p̄ferri qd̄ p̄nt
Quid hac p̄tate veri⁹: de q̄: qz omī nō solū errore: s; etiā erroris
suspitōe careat: saltē dubitare nephariū ē. Sed vereor: ne multi
auari adhuc nepharie dubitēt: qz animus nulq; alibi: qz in auro
acq̄escit. Nā si nihil dubitarēt oīno (vt equū erat) de receptissi-
ma p̄tate canonicē sc̄pture: nō (vt fere fit) omīssa ei⁹ salutari do-
ctrina post aurū ceci abirēt: qd̄ nihil sane p̄derit ipsis i die vltōis
S; audirēt vtiq; z reuererēt: p̄plecterēt qz eā dicētē. Accipite
disciplinā meā: z nō pecuniā: doctrinā magis: qz aurū eligite Ego
quāq; p̄bis diui patris August. paulo atē citat: nō solū ad diui-
ne sc̄pture authoritatē: s; etiā certitudinē p̄bādā: poterā eē p̄tēt⁹
libet tū immorari adhuc paulisp: ne locū tā insignē trāsiliisse poti-
us: qz attingisse videar. Certitudinis eqdē nō infirmissimū h̄ argu-
mētū esse reor: Q̄ p̄tra has diuinas sc̄pturas: acerrimi ferme qz
ph̄i: p̄ aliq̄t ānoz secula: nō solū doctrīa freti: s; etiā virib; eloq̄n-
tie istructi sacrilego stilo: veluti gladio ācipiti obstinatissime: s; tū i
efficacissime depugnarūt vt Julian⁹: Cels⁹: porphyri⁹ rabidi ad-
uersus chřm canes: Refert i volumie diui. i. titu. iij. Lactāti⁹ n̄

De sacrarū
sacrarū certi-
tudine. Ca-
put. ij.

In Bythinia: quū ipse oratorias ibi literas doceret: p̄m̄ quendā
treis libros p̄tra religionē: nomēq; ch̄ianū euomuisse: flagran-
te etiā tū iustoz seuā p̄secutione. Et aliū e numero iudicū ipsozū:
eandē materiā duob; libellis adhuc mordatius sc̄p̄sisse: vt quos
supplicijs viuos affligerat: maledictis etiā sepultos incesseret.
Eundē p̄terea narrat vsū q; b̄m̄i fraude inscriptiois: vt hosce
libellos: nō p̄tra: sed ad ch̄ianos p̄tularit: ne inimice insectari
eosdē videret: sed humane potius: ac benigne p̄sulere putaretur
Si quo subdulus hō: ⁊ (quod d̄r) lupū sub ouis pelle tegēs: fal-
laci titulo simplicē posset irretire lectorē. Omniū tū istoz infandi
conatus: exitu vani apparuerunt: ⁊ indubitata scripture fides: q̄
obnixius sacrilegi isti ad extinguendā eā sunt coorti: tāto ip̄a ful-
gidius: cādidiusq; sue certitudinis lumē effudit. Cui licet orato-
res: ⁊ phi: molesti essent: robustius tū ei aduersus p̄ncipes ⁊ tyzā
nos certamē fuit. Sp̄ni fortasse insanientiū scriptura potuit:
Nū etiā ardēs ⁊ seuiēs p̄secutoz carnificina p̄tēni potuit: Quū
p̄posita p̄ oēs romani imperij (q̄ late patebat) puincias: augusto
rū edicta: q̄ innoxū sanguinē effundere iuberēt vulgo legebātur
quū p̄tra pios impia mira p̄deban̄: quū p̄stitutiones sacrilege: ⁊
disputatiōes: de capitib; insontū: iurisperitoz iniuste circūfere-
bātur. Ab iureconsultū: culleo nō vno insuendū. Domitius em̄
de officio p̄cōsulis libro. vij. rescripta hec p̄ncipū (q̄ ad manum
essent: in caulā dei iuris ac legū obtētū grassaturis) sagacissime
collegit oia: eozūq; tam studiosa publicatōe sanguinarios vsos
quib; malis affligere indignos: imeritosq; dei veri cultores pos-
sent: veluti q̄busdā seuitie legitimis p̄ceptis instituēs: monensq;
ad patrandū passim tā crudele sacrilegiū fortius aiauit. Nū inq;
cōremni potuit rabies occidentiū: quū p̄ om̄ia vbiq; loca: infan-
dis penarū generib; seniebat in sanctos: quū nō dies solū excar-
nificādis ch̄ianis: s; etiā tote noctes impēdeban̄: quū vbiq; an-
gustie: vbiq; gemitus: crudelis vbiq; luctus: vbiq; pauor: ⁊ plu-
rima mortis imago obuersabat ante oculos: quū nō sigillatim:
sed agminatim raperent ad cedē innocētes: Sic quēdā accepi-
mus in phrygia vniuersū populū: inexprabili furore cū ipso pari-
ter p̄uenticulo cōcremauisse. Sed hic quāto seuior: tāto clemen-
tior. Illi crudeliores: q̄ quū exq̄sitis tormētis corpa fidelius
verarēt. nihil tū magis deuītābāt: q̄ ne torri etiā morerent. Ad-
hibebant itaq; post tormēta: curā ita affectis diligentissimā: vt ad
alios demō cruciat; mēbra renouarent: ⁊ nouus ad pene ista

rationē sanguis paref. Affirmat Lactātius se vidisse in Bythi/
nia: hoc nō quendā toto biennio tortū: magna f̄tute restitisse: ⁊
quū postremo cedere visus esset: p̄sidem ip̄m nō secus gaudio ela/
tū ob eā victoriā: q̄ si barbaroz gentez aliquā memorabili p̄elio
subegisset. Et ne existimem⁹ seuitia solū: ⁊ apto furoze fidei arcem
oppugnatā esse: nullū vaframēti gen⁹ ab aduersarijs p̄termisus
est: nullis dolis: nullis nō tētata ē insidijs. Quidā ty:anni certis
ozaculis callide aduersus eā p̄fictis p̄fidiose eruperūt: veluti Ma/
ximinus in vrbe Antiochia: ferē iouis simulacrū astute ac vete/
ratorie sic aptasse: vt in edēdis ozaculis: r̄nsum de ch̄ianis hoc
p̄meret. ne hoīes ch̄o dicati degerēt in vrbibz: aut vllis etiaz lo/
cis iuxta vrbes: sed vt p̄cul tanq̄ noxiū: atq̄ maleficū hoīm gen⁹
e medio passim fugarent. Quo factū est: vt vagi: palantesq̄: ⁊ re/
iecti ab om̄ibz: viuere: miserabili necessitate p̄pellerent. Quid Ju/
lianus impator: quā demū astutiā: quā fraudē nō adhibuit: ad de/
cipiēdos: circūscribēdosq̄ hoīes ch̄ianos: repperit em̄ nouū cō/
siliū: q̄ nō cedibz: nō sanguine ac terroze: sed pestiferis allectatio/
nibz: ac blādīmētis aduersus ipsos grassaret. Nā platis hinc p̄/
m̄ijs: iniectaq̄ honoz ac dignitatū spe: alios insidiosē inuitauit:
illinc repellēdo ab honoribz: ⁊ puinciarū p̄curatōibz: alios auer/
tere ab instituto religionis: versipelli machinatiōe tētavit. Eodē
vaframēto edixit: ne ch̄ianis ludos: atq̄ gymnasia liberaliū ar/
tū habere liceret: q̄ minus in bonis studijs: ac disciplinis p̄fice/
rent. Taceo de tot scelestis opinionibz: tot sectis hereticoz: con/
tra quos standū etiā inacie postea fuit. Quid ergo sacre scripture
hui⁹ certitudine certi⁹: p̄ qua oīs etas: sexus: ordo: nullū suppli/
ciū: nullas mēbroz seuas laceratiōes p̄tinuit: q̄ nullo genere cru/
delitatis: nullis ty:ānicis artibz: nullis deniq̄ machinis nō arte/
tata: firma: incōcussa q̄ semp stetit: numerūq̄ suoz fidelium: sub
om̄i p̄secutiōis grādine mirabiliter auxit. Ergo vera ē scriptura
sacra: Vera ne: Quis adeo p̄ditus: vt hoc dubitet: Immo adeo
vera: adeo certa: q̄ nullū etiā iota: null⁹ aper p̄ibit de sc̄ptura hac
Dicite p̄tiffices: quur ergo (absit inuidia vero) p̄tra: q̄ illa p̄eci/
pit ferme nūc ab oībz viuif. Illa vult vt eam⁹ de f̄tute in f̄tute:
nos sapiētius indicam⁹ habere aurū ⁊ argētū: q̄ line his vniuer/
sam virtutū supellectilē. Illa inq̄t Sacrificate sacrificiū iusticie:
et sperate in dño. nos litam⁹ auaricie: ⁊ speram⁹ in thesauro. Ho/
bis cordi sunt possessiones terrene. At illa inq̄t formido ⁊ fouea:
et laqueus: sup te: q̄ habitator es terre. Illa inq̄t nolite diligere

De e^qlitate
seu p^ocorda
tia sa. scrip.
Caput. iij.

mundū: neq; ea q̄ in mundo sunt: nos vero iniq̄tatē in funiculis
trahim⁹ vanitatis: z mundi illecebris inescati: vix vnq̄ opus dñi
respiciim⁹. O q̄s lōge aliter pleraq; ageremus: si tāta : quāta meri
to deberet: hui⁹ eēt cura: z meditatio sacre sc̄pture: q̄ nobis (heu
surdus) cantat. Accipite disciplinā meā: z nō pecuniā: doctrinā
magis: q̄ aurū eligite. Equalitatē sacre sc̄pture (de qua dispu
tandū nūc ē) eā dico: quā p^oformitatē : siue p^ocordatiā alij malunt:
In nulla itaq; doctrina: aut hūana phia: tāta equalitas: tā p^opi
rās: sibiq; p^osenties traditio vnq; aut repta est: aut reperiet^r alibi:
qđ inter p^ocipua z certissima veritatis indicia haberi solet: quēad
modū ecōtrario scriptoz incōstantia: z discrepās sentētia: maxie
mēdacio z falsitati alludere atq; accedere videt^r. Ea em̄ teste La
ctatio emendatioz natura ē: vt coherere nō possint. Sed iā hec
diuersitas opinionū: atq; iudicioz tāta ē inter doctissimos etiaz
phos: vt licet circa eandē veritatis inuestigationē: oēs occupati
essent: nemo ferme istoz: etiā de reb; illustriorib;: vt de deo: de p^o
uidētia: de mūdo: de fato: de causis: z seminib; naturalib;: de mo
rib; hoīm: idē tñ senserit aut defenderit qđ alius: vt facile appare
at ipsoz velut in dēfūsumis ignozātie tenebris oberrantes : q̄sisse
magis: qđ tenerēt: qđ seq̄rent^r: q̄s inuenisse : z velut ebrios impe
gisse in errores passim pudendos: ac miserabiles . Contra in hac
scriptura: nulla repugnātia: nulla dogmatū diuersitas : s; vbiq;
cōcoris: vbiq; coherēs: vbiq; sui silis atq; p^osenties : vbiq; graui
et p^ostanti rōne suffulta ē. Nullius pulcherrimi corporis symme
tria tāta: neq; tā apta mēbroz p^opages . nullū modulatissimi car
minis: tam decēs: tanq; suavis harmonia esse p̄t q̄s est in sacris:
diuinisq; libris mirifica q̄dam oīm dogmatū similitudo atq; cōsen
sus. Libri veteris testamēti numero vigintiduo referunt^r. Vbi
si qnq; pphetarū octo: agiographoz nouē: iuxta vigintiduo ele
mēta hebreoz: p q̄ scribim⁹ hebraice oīm qđ loq̄mur: quāq; nō
nulli Ruth z Lynth. i. lamētationes: inter agiographa: z nō in
ter libros pphetarū reddēdos putēt: z in suo numero supputan
dos: ac p hoc p̄fice legis libros vigintiqtuoz efficiant. Nec le
gis veteris scriptura *Pyrrha* illa intelligi potest: de qua legit^r
Exodi p̄tula sextadecima: in qua: licet amara ppter occidentem
littere sensum videat^r: deus tamē iusticias: z iudicia sua reposuit:
in qua sapiētie: z sciētie sue thesauros cōdidit. Post hec noui in
strumenti siue noue legis: p̄mo quattuoz referūtur vnus euāge
lij volumina. Deinde Pauli apostoli: ad septē ecclesias totidem

eple. Preterea ad Timotheū. ij. ad Titū. ad Philemonē. ad He-
 breos singule. his subiūgit Actū aplicoꝝ liber vnicus. Deinde
 septē adscribunt eple: q̄ canonicē dicunt: q̄b addit̄ in calce Apo-
 calypsis: ip̄m q̄dāmodo sacre bibliothecę agmen cogit. Nec no-
 ui testamēti scriptura: hec euāgelica doctrina nimirū iā Helim ē
 illa ex plurima densitate palmarū amena: z. xij. aplicis fontib; ir-
 rigua: e quib; deriuatę aque: toti mūdi (vt inq̄t Hierony.) siccit̄
 tatē rigāt: q̄b; nihil amaritudinis inest: nihil myrre: e q̄b; absq̄
 scrupulo bibi: absq̄ vlia (vt inq̄t Origenes) difficultate potat.
 Noꝝ itaq; legis: siue testamēti vtriusq; libꝝ (vt iā paulo ante
 etiā dixi) licz diuersa q̄dam narrare videant̄ interdū: z a diuersis
 scriptozib; editi existāt. eadē tñ sacramēta sunt oīm. Om̄es vnuz
 agnū: Jesum ch̄m dñm n̄m: coronas suas p̄stratis vultib; of-
 ferētēs: adorāt. Om̄es diuersis q̄dē narratiōib;: veluti p̄ diuersi
 gn̄is prata fragrātia: vno tñ sp̄ritu: nos ad illū felici beatoq; cō-
 pendio pducūt: q̄ in cātico dilectę sue sp̄sē: hoc ē: fideli aīe dicit.
 Ego flos cāpi: z liliū pualliū. Tanta ē inquā oīm vtriusq; instru-
 mēti libꝝ p̄sonātia: tāta cōcinnitas: vt ob eā tā p̄petuā: ingēq;
 inter se p̄cordiā: nō libꝝ: sed vn̄ liber esse cūcti dicant̄. iuxta illō.
 In capite libri scriptū est de me. Et p̄fecto si vlla: vel minima: re-
 pugnātia in sacris libꝝ ostēdi potuisset: tot p̄sertim p̄his genti-
 lium: ad hoc vnū opus infestissimo animo: om̄ia industrie: z sol-
 lertie sue vela laxantib;: nimirū ostēsa aliquādo fuisset. Sed mē-
 dacij veritas argui nō potuit: nec p̄figari ab aduersarijs quātū-
 vis ānitentib;: sed potius (vt Esdre verbo nūc vtamur) Iniqui
 om̄es filij hominū: z iniqua illoꝝ opa: z nō est in ipsis veritas: et
 in sua iniquitate peribūt. veritas autē manet: z inualescit: z viuūt: z
 obtinet in secula seculozū. Veritas inquā que dicit. Accipite dis-
 ciplinam meā: z nō pecuniam: doctrinā magis: q̄ aurum eligitē.
 Hunc ad sacre scripture vtilitatē transeamus: quā statuo (vt di-
 xi breuiter) in humanarū diuinarumq; rerū cognitiōe: celestium tu. vtilitate
 et eternoꝝ bonoz p̄missione: om̄iūq; tēporaliū aduersitatū cō-
 solatione. De diuinis: z humanis reb;: velut iudices decernere: De diuioꝝ
 hanc p̄fessionē suam esse: mundani p̄hi: olim nō arrogāter solu;: hūanoꝝq;
 sed etiā (vt mihi videri solet) falso gloriati sunt: quū interim vtre cognitiōe.
 q; hoc est: tam humane: q; diuine ignorarent̄ ab illis. An alicui Et an ea ex
 factis explorare videbunt̄ res humane: qui hoies semp̄ fuisse: so-
 la coniectura docuerit magis: q; vllō certo argumento euicerit: fectē possit.
 Quāto ergo hec scriptura certū nouit res hūanas: q̄ haud q̄q; Caput. j.